

ФИНСКА УМЕТНОСТ

(Галерија Матице српске)

У оквиру културне сарадње између Републике Финске и наше земље, Галерија савремене ликовне уметности из Новог Сада организовала је 1974. године изложбу савремене југословенске уметности у Хелсинкију и Темпереу. Овога пута Галерија из Новог Сада домаћин је и координатор изложбе »Петнаест уметника из Финске« у Београду, Тузли и ових дана у Новом Саду, у Галерији Матице српске.

Изложена дела из области савременог финског сликарства и скулптуре говоре у прилог тези коју у каталогу изложбе подвлачи и фински комесар Марета Јаукури »да је модерна уметност међународни покрет«. Она даље истиче да »уметност једне земље садржи локална обележја«, али то се може односити само на изложене аквареле и цртеже, док се остали експонати пре могу подвргнути критеријумима међународне ликовне праксе. То су дела која се претежно тичу извесних нових простора духа и која, по тумачењу финских аутора, квантитативно обогаћују резултате припадника надреалистичког покрета у интернационалним размерама. Ту можемо убројити остварења сликара Кирстија Муинонена и скулптора Кима Пикоа, а затим дела уметника светског гласа Јуханиа Линоваре у којима испољава нове слободе и за наше доба карактеристике емоције, окренут експресионизму, што ниуком случају не негира специфичности његовог ликовног израза.

Најзад, изузмемо ли аквареле Јуханиа Халахтија, цртеже Каука Лехтинена, Гунара Похјоле и скулптурална дела Каина Тапера, као остварењаса наглашеним аутентичним

вредностима и у духу савремених начина ликовног изражавања, треба споменути дела која представљају домете, истраживања познатих почев од шездесетих година нашег века. Истраживања уметника из Финске, упоредо с уметницима многих других земаља, крећу се у правцу приближавања уметности науци. На тај начин демистификују процесе уметничког рада и у први план стављају идеју као један од најбитнијих елемената дела. Тако су на изложби заступљени аутори Оути Икала, Анти Јантунен и други, који се придружују тежњама многобројних групација уметника европских и ваневропских земаља, и настоје да се окрену свету и аналитичко-синтетичким испитивањима физичке околине човека, односно открију и ликовно испоље »естетичке еквиваленте научног духа«.

Гроздана Шарчевић